

Broj: 13/08-49-1-664-13/18
Sarajevo, 06.08.2018. godine

PREDMET:	08.08.2018	Broj priloga
Organizacija:	08-08-2018	
Jednaka:	09 42-4 2205-1/18	

BOSNA I HERCEGOVINA
Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice
Bosne i Hercegovine

n/p Ministrice

**PREDMET: Pojašnjenje u vezi Javnog poziva, dostavlja se
Veza: Vaš akt broj: 01-42-4-2205-1/18 od 16.07.2018. godine**

Aktom, broj i datum kao u vezi, zatražili ste pojašnjenje u vezi Javnog poziva Porezne uprave Federacije BiH od 12.07.2018. godine, u cilju rješavanja dilema u vezi oporezivanja poklona u novcu.

Porezna uprava Federacije BiH početkom svake godine je upućivala Javni poziv poreznim obveznicima da podnesu Godišnju prijavu poreza na dohodak za sve vrste oporezivog dohotka koji građani ostvare za porezni period, odnosno kalendarsku godinu. Pozivi za podnošenje Godišnjih poreznih prijava odnosili su se i na prijavu oporezivog dohotka ostvarenog iz inostranstva.

Porezna uprava Federacije BiH je uputila Javni poziv prvenstveno u cilju primjene odredaba člana 80. Zakona o Poreznoj upravi Federacije BiH, koji između ostalog propisuje, da Porezna uprava može lice osloboditi prekršajnog postupka iako je počinilo prekršaj: ako dobrovoljno i tačno prijavi prekršaj poreznom organu prije obavještenja o namjerama vršenja porezne kontrole, odnosno prije nego je taj prekršaj otkriven od bilo kojeg službenika ili organa Federacije i ako u potpunosti surađuje prilikom utvrđivanja odgovarajuće porezne obaveze.

Porezna uprava Federacije BiH u posljednje vrijeme provodi aktivnosti obrade podataka i utvrđivanja poreznih obaveza za 843 fizička lica sa prebivalištem na području Federacije BiH koji su putem PayPal sistema, MoneyGram i drugih on-line servisa plaćanja ostvarili prihode iz inostranstva u iznosima od 10.000,00 KM i više u toku jedne godine i tako ostvarili prihod u ukupnom iznosu većem od 37 miliona KM.

Kada je u pitanju reakcija javnosti „zašto Porezna uprava Federacije BiH to čini sada i zašto retroaktivno“ ističemo da nije u pitanju nijedno od navedenog, jer je Porezna uprava kontinuirano, već duži niz godina, ne samo od imenovanja v.d. direktora Porezne uprave Šerifa Isovića već je i ranije, svake godine pozivala porezne obveznike da podnesu svoje porezne prijave i da prijave svoje prihode koji podliježu oporezivanju. Isto je bilo i sa pozivom za 2017. godinu. Taj poziv je upućen 19.03.2018. godine za podnošenje poreznih prijava za 2017. godinu i u njemu je bilo jasno naznačeno da se podnese prijava za dohodak iz inostranstva. Porezna uprava je pozivala porezne obveznike da izvršavaju svoje obaveze i svih

ranijih godina, što se sve može provjeriti i na web stranici Porezne uprave i u raznim medijima koji su prenosili ove objave i pozive. Prema tome ne može se govoriti o retroaktivnoj primjeni Zakona o porezu na dohodak koji se primjenjuje od 01.01.2009. godine samo zbog činjenice što je Uprava ponovila poziv koji je upućen poreznim obveznicima koji ostvaruju prihod iz inostranstva. Zakon se primjenjuje od 01.01.2009. godine, i po istom su porezni obveznici bili dužni da sami na ostvarene prihode obračunaju i plate porez i to narednog dana od dana prijema novca, a u roku od 5 dana da Poreznoj upravi podnesu prijavu tj. Obrazac AUG – 1031, a od aprila 2018. godine Obrazac AMS - 1035. Porezna uprava raspolaže podacima o primanjima 843 fizička lica koja su za period od 2015.-2018. godine primili preko 37 miliona KM javnih prihoda i koja prema saznanjima Uprave nisu podnijela porezne prijave, niti su platili svoje porezne obaveze. Da je Uprava imala podatke i o ranijem periodu i taj period bi bio obuhvaćen pozivom. Razlog zbog kojeg je u pozivu naveden period od 2015. do 2017. godine je činjenica da Uprava za ovaj period raspolaže podacima o izvršenim uplatama. Ističemo da se prema članu 73. Zakona o Poreznoj upravi Federacije BiH razrez porezne obaveze može izvršiti u roku od pet godina nakon što je porezna prijava za taj porez podnesena ili nakon isteka zakonskog roka za podnošenje porezne prijave, računajući od dana koji je kasnije nastupio. Međutim, razrez poreza može se izvršiti u bilo koje vrijeme ako je porezna prijava za taj porez lažna, ili ako porezna prijava za taj porez nije podnesena.

Može se postaviti pitanje zašto ovi porezni obveznici nisu blagovremeno podnijeli svoje porezne prijave, kad je Porezna uprava Federacije BiH za 2017. godinu obradila 1.144.970 prijava koje se odnose na porez na dohodak od čega se na akontacije poreza po odbitku za povremene samostalne djelatnosti Obrazac AUG-1031 odnosi 102.698 prijava, među kojima imate i freelancera i druge koji su imali priliv novca iz inostranstva i 91.535 Godišnjih prijava poreza na dohodak Obrazac GPD-1051. U navedenom broju prijava nalaze se i prijave poreznih obveznika koji su blagovremeno: prijavili svoje prihode ostvarene iz inostranstva po osnovu povremene samostalne djelatnosti i koristili pravo na rashode u visini od 20% ostvarenog prihoda, u skladu sa članom 15. tačka (7) Zakona o porezu na dohodak kao i porezne prijave lica koja su kao naučnici, umjetnici, stručnjaci, novinari i druga lica ostvarila autorske naknade i ostvarili pravo na rashode u visini od 30% ostvarenog prihoda ili u stvarnom iznosu shodno članu 15. tačka (8) Zakona.

Po mišljenju Porezne uprave Federacije BiH porezni obveznici pravo korištenja navedenih rashoda imaju i sada.

Osnov za podnošenje poreznih prijava za oporezivanje poklona sadržan je u više važećih zakona koji su doneseni na nivou Federacije BiH i kantona.

Članom 5 stav 1. tačka, 6) Zakona o porezu na dohodak je propisano da prihodi koji se, u smislu ovog Zakona, ne smatraju dohotkom su: nasljedstva i pokloni na koje se porez plaća prema drugim federalnim ili kantonalnim propisima.

Kantonalnim zakonima o nasljeđu i poklonu uređena su pitanja utvrđivanja i naplate poreza na nasljeđe i poklon. Ovim zakonima nisu na isti način riješena pitanja oporezivanja poklona: nije korištena ista terminologija za oporezivanje poklona, nisu isti pokloni oporezovani, nisu date iste olakšice tako da oporezivanje poklona zavisi od kantona do kantona, a što se vidi iz sljedećih odredbi kantonalnih zakona:

- (1) Kanton Sarajevo - Propisuje samo porez na poklon nepokretnosti i prava, ("Službene novine KS" broj:23/05,25/06 i 41/08)
- (2) Zapadnohercegovački kanton - Član 11. stav 2. Zakona o porezima županije Zapadnohercegovačke („Službene novine ŽZH“, br. 12/09 i 15/09 - ispravka) propisuje da porezu na nasljedstva i darove podliježe pokretna imovina, uključujući i gotov novac, novčane tražbine i vrijednosni papiri čija vrijednost prelazi 2.000,00 KM. Članom 17. stav 1. tačka a), propisano je da porez na naslijeđe i darove ne plaća: „Nasljednik odnosno daroprimatelj prvog nasljednog reda, bračni drug ako je u drugom nasljednom redu, roditelji kad nasljeđuju i primaju na dar imovinu od djece, maloljetna djeca bez oba roditelja“.
- (3) Zeničko-dobojski kanton - Član 10. stav 2. Zakona o porezu na imovinu, naslijeđe i poklon („Službene novine ZDK“, broj 9/09), propisuje da se porez na naslijeđe i poklon plaća i na pokretnu stvar ako joj je pojedinačna ili ugovorena vrijednost veća od 2.000,00 KM. Porez na naslijeđe i poklon ne plaća: nasljednik odnosno poklonoprimac prvog nasljednog reda, supružnik ako je u drugom nasljednom redu, roditelji kada nasljeđuju i primaju na poklon imovinu od djece, maloljetno dijete bez oba roditelja, u skladu sa članom 18. tačka a) Zakona.
- (4) Tuzlanski kanton - Član 11. stav 2. Zakona o porezu na imovinu, naslijeđe i poklon („Službene novine TK“, br. 14/09, 3/10, 4/10 - ispravka i 8/14), propisuje da porezu na naslijeđe i poklon podliježe pokretna imovina čija prometna vrijednost prelazi 2.000,00 KM. Porez na naslijeđe i poklon ne plaća: nasljednik odnosno poklonoprimac prvog nasljednog reda, bračni drug ako je u drugom nasljednom redu, roditelj kada nasljeđuje i prima na poklon imovinu od djece, u skladu sa članom 17. tačka 1. Zakona.
- (5) Srednjobosanski kanton - Član 13. stav 2. Zakona o porezima Srednjobosanskog kantona („Službene novine SBK“, broj 6/09, 7/09 - ispravka i 3/10): „Porez na nasljedstva i darove plaća se i na pokretnine ako im je pojedinačna tržišna vrijednost veća od 2.000,00 KM. Porez na nasljedstva i darove ne plaća: nasljednik, odnosno daroprimac prvog nasljednog reda, bračni partner ako je u drugom nasljednom redu, roditelji ako nasljeđuju i primaju na dar imovinu od djece, te malodobna djeca bez oba roditelja, shodno odredbama člana 21. tačka 1. Zakona.“
- (6) Unsko-sanski kanton - Član 10. stav 2. Zakona o porezu na imovinu i poreze na naslijeđe i poklon („Službeni glasnik USK“, br. 4/09), propisuje da se porez na naslijeđe i poklon plaća i na pokretnu stvar ako joj je pojedinačna vrijednost veća od 2.000,00 KM. Porez na naslijeđe i poklon ne plaća: nasljednik odnosno poklonoprimac prvog nasljednog reda, supružnik ako je u drugom nasljednom redu, roditelj kada nasljeđuje i prima na poklon imovinu od djece, maloljetno dijete bez oba roditelja, u skladu sa članom 18.tačka a) Zakona.
- (7) Bosansko-podrinjski kanton - Član 17. stav 2. Zakona o porezu na imovinu, naslijeđe i poklon („Službene novine BPKG“, br. 7/09, 4/13 i 15/14), navodi da porezu na naslijeđe i poklon podliježe pokretna imovina čija vrijednost prelazi 2.000,00 KM. Porez na naslijeđe i poklon ne plaća: nasljednik odnosno poklonoprimac prvog nasljednog reda, bračni drug ako je u drugom nasljednom redu, roditelji kada nasljeđuju i primaju na poklon imovinu od djece, maloljetna djeca bez oba roditelja, u skladu sa članom 30. Zakona.
- (8) Hercegovačko-neretvanski kanton - Član 12. stav 2. Zakona o porezima Hercegovačko-neretvanskog kantona („Službene novine HNK“, br. 2/09, 3/09 - ispravka i 4/10), propisuje da porezu na naslijeđe i poklone podliježe pokretna imovina čija vrijednost prelazi 2.000,00 KM. Porez na poklone ne

- plaćaju: srodnici u prvoj liniji, bračni drug, braća i sestre, u skladu sa članom 18. stav (2) tačka a) Zakona.
- (9) Posavski kanton - Član 10. stav 2. Zakona o porezu na imovinu, naslijeđe i dar („Službene novine ŽP“, br. 9/08, 4/09), propisuje da se porez na naslijeđe i dar plaća i na pokretnu stvar ako joj je pojedinačna vrijednost veća od 2.000,00 KM. Porez na naslijeđe i poklon ne plaća: nasljednik odnosno daroprimatelj prvog nasljednog reda, supružnik ako je drugog nasljednog reda, roditelj kada nasljeđuje i prima na dar imovinu od djece i malodobno dijete bez oba roditelja, u skladu sa članom 18. tačka a) Zakona.
- (10) Kanton 10 – Član 12. stav 2. Zakona o porezima Hercegbosanske županije („Službene novine HBŽ“, br. 10/09, 1/10 - ispravka i 2/10), propisuje da porezu na nasljedstva i darove podliježe pokretna imovina čija vrijednost prelazi 2.000,00 KM. Porez na poklone ne plaća: srodnici u prvoj liniji, bračni drug braća i sestre, u skladu sa članom 18. stav (2) tačka a) Zakona.

Porezna uprava na svojoj web stranici je postavila sve propise kantona i u kontaktu je sa kantonalnim ministarstvima finansija. Uprava će blagovremeno obavijestiti javnost o svim saznanjima koje dobijemo od kantonalnih ministarstava finansija koji su odgovorni za tumačenje zakonskih propisa iz njihove nadležnosti.

Porezna uprava je u više navrata isticala da porezni sistem Federacije BiH nije praveden da treba izvršiti sveobuhvatnu reformu koja treba da doprinese eliminisanju ključnih nedostataka postojećih rješenja, pojednostavljenju poreznog sistema, osiguranju dugoročne održivosti i postojanosti, sprečavanju evazije, efikasniju i racionalniju naplatu poreznih obaveza, pravednije porezno opterećenje zasnovano na ekonomskoj snazi poreznog obveznika, usmjeravanje poreznih poticaja i olakšica u pravcu koji doprinosi proizvodnji novih vrijednosti, izvozu, rastu zaposlenosti i razvoju društva uopće...

Naglašavamo, da će Porezna uprava Federacije BiH postupati u skladu sa važećim zakonskim i podzakonskim aktima, te poziva sve one koji imaju primjedbe na zakonsku regulativu da svoje: primjedbe, sugestije i inicijative dostave predlagačima zakonskih rješenja, a to su Federalno ministarstvo finansija i kantonalna ministarstva finansija, a Porezna uprava se stavlja na raspolaganje jer Porezna uprava Federacije BiH želi biti partner poreznim obveznicima i graditi transparentne odnose zasnovane na važećim zakonima.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

1. Naslovu
2. U spis
3. a/a

